

ИСАБЕЛ АЛИЕНДЕ

ПАУЛА

Завинаги... Какво е това, Паула? Изгубила съм мярка за времето в тази бяла сграда, където царува ехото и никога не идва нощ. Размиха се границите на действителността, животът е лабиринт от намерени огледала и изкривени образи. Преди месец, по същото това време, бях друга жена. Има моя снимка оттогава, намирам се на тържеството за представяне на наскоро излезлия ми роман в Испания, нося рокля с деколте в цвят патладжан, сребърно колие и гривна, имам маникюр и уверено се усмихвам, с един век по-млада съм отколкото сега. Не мога да позная тази жена, за четири седмици болката ме е преобразила. Докато пред микрофона обяснявах обстоятелствата, подтикнали ме да напиша "Безкрайният план", моят агент си проправи път сред навалищата, за да прошепне в ухото ми, че ти си постъпила в болница.

Прободе ме жестоко предчувствие, че фундаментално нещастие е променило посоката на живота ни. Когато два дни преди това бях пристигнала в Испания, ти се чувстваше много зле. Изненадах се, че не си дошла да ме посрещнеш на летището, както обикновено, оставих куфарите в хотела и изтощена от изморителното пътуване от Калифорния, дойдох у вас и те заварих да повръщаш, пламнала в треска. Току-що се беше върнала от духовно усамотение с монахините в училището, където работиш по четирийсет часа седмично като доброволка, помагайки на лишени от средства деца; разказа ми, че е било силно и тъжно преживяване, съмненията те разяждаха, вратата ти беше крехка...

- Непрекъснато търся Бог, а той ми убягва, мамо...

- Бог винаги ни очаква, сега е по-спешно да намерим лекар. Какво ти е, дъще?

- Порфирия – отвърна ти без колебание.

От няколко години, откакто разбра, че си наследила това заболяване, ти се пазеше много и ходеше на контролни прегледи при един от малкото специалисти в Испания. Като те видял толкова отпаднала, мъжът ти те завел в клиника за спешни случаи, там поставили диагноза грип и те изпратили отново вкъщи. Същата вечер Ернесто ми разказа, че от седмици, дори от месеци, си била напрегната и уморена. Докато ние обсъждахме вероятността да е депресия, ти се мъчеше зад затворената врата на стаята ти; порфирията бързо те отравяше, ала никой от нас не беше достатъчно наблюдателен, за да съзре това. Не знаей как свърших работата си, волята ми ме беше напуснала и между интервютата за пресата тичах да ти се обадя по телефона. Щом ми казаха, че си се влошила, отмених остатъка от турнето и дотичах в болницата, за да те видя, изкачих тичешком шестте етажа и открих стаята ти в тази чудовищна сграда. Заварих те легнала, бледа, с изгубен вид и с един поглед разбрах колко си зле.

- Защо плачеш – ме попита с непознат глас.

- Защото ме е страх. Обичам те, Паула.

- И аз те обичам, мамо...

Това беше последното, което ми каза, дъще. Няколко мига по-късно започна да бълнуваш и да повтаряш числа с очи, втренчени в тавана. Ернесто и аз останахме до теб през цялата нощ съкрушени, редувайки се на единствения стол, който имахме на разположение, а през това време на друго легло в стаята агонизираше старица, крещеше безумна жена и се опитваше да заспи една недохранена циганка с белези от побой по тялото си. Призори успях да убедя мъжа ти да отиде да си почине - не беше спал няколко нощи и беше изтощен. Сбогува се с теб с целувка по устата.

Един час по-късно се отприщи ужасът – ти повърна ужасяващ гейзер от кръв и изпадна в гърч; вдървеното ти, огънато назад тяло, се тресеше в ужасяващи спазми, които те вдигаха от леглото, ръцете ти трепереха с изкривени пръсти, сякаш търсеци да се вкопчат някъде, очите – изпълнени с ужас; лицето – налято с кръв и оцапано в лиги. Хвърлих се върху теб, за да те задържа и завиках за помощ; залата се изпълни с хора в бели престилки и ме изкараха със сила. Спомням си, че се опомних коленичила на пода, след това някой ми удари шамар. “Успокойте се, госпожо, млъкнете или ще трябва да си вървите! Дъщеря ви е по-добре, може да влезете и да останете при нея”, разтърси ме някакъв фелдшер. Понечих да се изправя, ала краката ми се огъваха; помогнаха ми да се добера до леглото ти и сетне си тръгнаха, останах сама с теб и с пациентките от другите легла, които наблюдаваха мълком, всяка потънала в собственото си тегло.

Цветът ти беше пепеляв като на призрак, очите - извърнати нагоре, струйка засъхнала кръв край устата ти беше студена. Зачаках, като те виках с имената, с които съм те наричала от дете, но ти се отдалечаваше в друг свят; поисках да ти дам да пийнеш вода, разтърсих те, ти втренчи в мен разширени и стъклени зеници, гледайки през мен към друг хоризонт и изведнъж замря неподвижна, безжизнена, бездиханна. Успях да завикам и мигом се помъчих да ти направя изкуствено дишане, но страхът ме беше парализирал, направих всичко не както трябва, подадох ти въздух без всякакъв ритъм, някак си пет-шест пъти и после осъзнах, че сърцето ти също не бие и започнах да удрям гърдите ти с юмруци. Миг по-късно пристигна помощ и последното, което видях, бе леглото ти да се отдалечава бързешком по коридора към асансьора. От този момент насетне животът спря за теб, а също и за мен, и двете прекрачихме тайнствен праг и влязохме в най-тъмната зона.